

Krzysztof LEWANDOWSKI, mgr
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
Katedra Ekologii i Ochrony Środowiska
Pl. Łódzki 3, 10-719 Olsztyn
lewan@matman.uwm.edu.pl

Andrzej ŁABĘDZKI, dr inż.
Akademia Rolnicza im. Augusta Cieszkowskiego
Katedra Entomologii Leśnej
ul. Wojska Polskiego 71c, 60-625 Poznań
andrzej_lab@poczta.onet.pl

Grzegorz MICHONSKI, mgr inż.
ul. Bydgoska 6, 73-140 Ińsko
grzmi@v.pl

Stefan MIELEWCZYK, dr
Polska Akademia Nauk
Zakład Badań Środowiska Rolniczego i Leśnego
ul. Bukowska 19, 60-809 Poznań

Józef MUSIAŁ, dr
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Zakład Zoologii Ogólnej
ul. Fredry 10, 61-701 Poznań

Przemysław MROWIŃSKI, mgr
ul. Kombatantów 1/3, 74-320 Barlinek
p.mrowinski@poczta.ont.pl

Anna RYCHŁA, mgr inż.
ul. Osiedlowa 12, Płoty, 66-016 Czerwieńsk
rychlinka@hotmail.com, rychlan@op.pl

Alicja MISZTA, dr
Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska
ul. Św. Huberta 35, 40-111 Katowice
amiszta@cdpgs.katowice.pl

Julisz SAMOŁĄG, mgr
ul. Poznańska 72, 62-080 Tarnowo Podgórne

Edyta SERAFIN, mgr
Akademia Rolnicza w Lublinie
Katedra Zoologii
ul. Akademicka 19, 20-033 Lublin
eserafinek@wp.pl

Jakub SZYMAŃSKI, mgr
Uniwersytet Łódzki
Katedra Zoologii Bezkręgowców i Hydrobiologii
ul. S. Banacha 12/16, 90-237 Łódź
q_best@op.pl

Dawid TATARKIEWICZ, mgr
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Zakład Zoologii Ogólnej
ul. Fredry 10, 61-701 Poznań
datar@main.amu.edu.pl

Grzegorz TOŃCZYK, dr
Uniwersytet Łódzki
Katedra Zoologii Bezkręgowców i Hydrobiologii
ul. S. Banacha 12/16, 90-237 Łódź
tonczyk@biol.uni.lodz.pl

Jacek WENDZONKA, mgr
ul. Palacza 18B/326, 60-241 Poznań
wendzonka@wp.pl

Katarzyna WYBRANIEC
Lipina Nowa 41, 22-420 Skierbieszów

Andrzej ZAWAŁ, dr
Uniwersytet Szczeciński
Zakład Zoologii Bezkręgowców i Limnologii
ul. Wąska 13, 71-415 Szczecin
zawal@univ.szczecin.pl

Przemysław ZIEBA, dr
ul. Balladyny 2/72, 20-601 Lublin
prem2@wp.pl

II Krajowe Sympozjum Odonatologiczne, Urszulin, 21-23.05.2004

Paweł BUCZYŃSKI

The 2nd National Symposium of Odonatology, Urszulin, May 21-23, 2004. – Symposium was held in the Poleski National Park, within the framework of the conference “Studies on dragonflies, beetles and caddisflies within protected areas”. 15 odonatologists from Poland, the Ukraine and Czech Republic were participants. During three report sessions and one poster session 12 reports and 14 posters were presented. They covered the methods of odonatological studies, the situation of dragonflies in Poland and neighbouring countries as well as dragonfly protection, composition and stitautions of the faunas of particular areas (mainly protected ones) and some problems connected with taxonomy and biology of dragonflies.

W dniach 21-23. maja 2004 r. odbyła się w Urszulinie konferencja „Badania ważek, chrząszczy i chruścików na obszarach chronionych”, zorganizowana przez: Zakład Zoologii UMCS, Poleski Park Narodowy, Katedrę Zoologii AR w Lublinie i PTE – Oddział w Lublinie. W jej ramach odbyły się sympozja trzech sekcji PTE: O-

donatologicznej, Koleopterologicznej i Trichopterologicznej. Urszulińska konferencja była drugim oficjalnym spotkaniem Sekcji Odonatologicznej, po zorganizowanym przez ośrodek łódzki pod kierunkiem Grzegorza Tończyka, sympozjum w Bromierzyku (17-19.04.1998).

W konferencji uczestniczyło 79 osób, w tym 15 odonatologów z kraju i zagranicy (Ukraina: Olena Dyatlova i Nataliya Matushkina; Czechy: Aleš Dolný). Nie dotarła do nas niestety Lyudmila Khrokalo, która w tym samym czasie z sukcesem obroniła na uniwersytecie w Kijowie swą pracę doktorską, poświęconą ważkom północno-wschodniej Ukrainy – czego jej serdecznie gratulujemy. *Per procura* reprezentował ją jej interesujący poster o Desnyans’ko-Starogutskim Parku Przyrodniczym.

21. maja, po rejestracji uczestników, planowane było spotkanie towarzyskie połączone z nocnym połowem owadów do światła. Niestety, pogoda spletała figła: temperatura w nocy spadła niemal do zera. Nie pozostało więc nic innego, jak przenieść się na rozmowy kulturalne do przytulnego baru „U Droba”. Debaty naukowe trwały tu do późnej nocy.

22. maja odbyły się trzy sesje referatowe i sesja posterowa. Przy tym odonatolodzy zaprosili na swe sesje także mało licznie reprezentowanych specjalistów od chruścików.

Wystąpienia poświęcone ważkom (12 prezentacji ustnych, 14 posterów), dotyczyły szerokiego zakresu problemów. S. Mielewczyk omówił zagadnienia metodyczne związane z badaniami owadów wodnych, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczeń związanych z obszarową ochroną przyrody. R. Bernard zaprezentował obszerny przegląd stanu fauny ważek w Polsce na tle europejskim. P. Buczyński i G. Tończyk oszacowali znaczenie polskich parków narodowych dla ochrony ważek. Prezentowano też analizy faunistyczno-ekologiczne obszarów chronionych, omawiano problemy ochrony poszczególnych środowisk i gatunków oraz wybrane aspekty biologii, morfologii i taksonomii ważek. Listę wszystkich wystąpień, w kolejności alfabetycznej, zamieszczam poniżej:

Wystąpienia ustne

- R. Bernard, „Mity i rzeczywistość – ocena stanu krajowej populacji wybranych gatunków ważek (Odonata), chronionych lub uznawanych za rzadkie w Polsce na tle sytuacji w Europie”;
- P. Buczyński, „Ważki Poleskiego Parku Narodowego i jego otuliny: nowe dane i podsumowanie badań z lat 1985-2003”;
- P. Buczyński, G. Tończyk, „Rola parków narodowych w ochronie ważek w Polsce”;
- A. Dolný, A. Miszta, J. Parusel, „Ważki wybranych rezerwatów i obszarów proponowanych do ochrony na terenie województwa śląskiego i opolskiego”;
- O. Dyatlova, „Specific features of intra species variability of the damselfly *Ischnura elegans* (V. d. Linden) in lower Danube”;
- S. Mielewczyk, „Metodyka badań entomofauny wodnej z uwzględnieniem obszarów chronionych”;
- S. Mielewczyk, „O ratunek dla entomofauny Stawów Toporowych w Tatrzańskim Parku Narodowym”;
- A. Różycki, W. Piotrowski, „Stan rozpoznania entomofauny Insecta Poleskiego Parku Narodowego”;
- A. Rychła, „Ważki zbiorników powyroboiskowych na terenie parków krajobrazowych »Gablenzer Restseegebiet« i »Braunsteich« (NE Saksonia, Niemcy)”;
- G. Tończyk, „Formy sukcesji ważek (Odonata) w dolinie rzeki Grabi”;
- G. Tończyk, „Występowanie i wymagania siedliskowe Gomphidae (Odonata) w Polsce Środkowej”;
- J. Wendzonka, „Ważki (Odonata) kaszubskich jezior lobeliowych”.

Postery

- P. Buczyński, A. Kasjaniuk, „Ważki (Odonata) rezerwatu »Magazyń«”;
- A. Dolný, P. Drozd, „The indexes of diversity in environmental protection: Odonata model”;
- T. Gronowski, „Ważki (Odonata) rezerwatu »Jezioro Łuknajno«”;
- L. Khrokalo, „Dragonflies (Odonata) of Desnyans'ko-Starogutsky National natural park (Ukraine)”

- N. Matushkina, „Conservation of *Chalcolestes* (Odonata: Lestidae) in the East Europe: problems and possibility to cooperation”;
- P. Mrowiński, A. Zawal, „Stan fauny ważek (Odonata) Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego oraz próba wykazania jego zmian na przestrzeni ostatnich 70 lat”;
- G. Michoński, „Wstępne wyniki badań fauny ważek Ińskiego Parku Krajobrazowego”;
- U. Szymańska, P. Buczyński, S. Czachorowski, „Ważki (Odonata) i chruściki (Trichoptera) rzeki Pasłęki w obrębie oddziaływania elektrowni wodnej »Kasztanowo«”;
- J. Szymański, J. Siciński, G. Tończyk, „Zmienność skrzydeł świtezianki błyszczącej – *Calopteryx splendens* (Harris, 1782) na obszarze Polski”;
- D. Tatarkiewicz, „Wylot ważki żółtej *Libellula fulva* (O. F. Müller, 1764) (Odonata: Libellulidae)”;
- G. Tończyk, „Ważki terenów zurbanizowanych – Odonata Parku im. Józefa Piłsudskiego w Łodzi”;
- G. Tończyk, R. Jaskuła, J. Kalisiak, J. Szymański, K. Pabis, R. Chmara, „Wybrane grupy owadów Zaborzkiego Parku Krajobrazowego – wstępne wyniki obozu entomologicznego »Jarcewo 2003«”;
- J. Wendzonka, „*Aeshna subarctica elisabethae* Djak. w polskich jeziorach lobeliowych”;
- J. Wendzonka, „Gęstość użytkowania skrzydeł a systematyka krajowych gatunków Aeshnidae”.

Dodatkową atrakcją była wizyta w ośrodku hodowli żółwia błotnego. Poleski Park Narodowy, w którego budynku dyrekcji toczyły się obrady, prowadzi szeroko zakrojony program aktywnej ochrony tego ginącego gatunku. Tak więc z niemałą uciechą obejrzelśmy kilkadziesiąt oznakowanych farbą na karapaksie małych żółwików, wygrzewających się w świetle lamp w kuwetach z płytką wodą, kamieniami, *Lemna minor* i *Riccia fluitans*.

Po sesjach referatowych i posterowej, odbyło się spotkanie Sekcji Odonatologicznej PTE. O jego przebiegu szczegółowo informuje protokół, zamieszczony w dalszej części numeru.

Drugi dzień sympozjum skończył się ogniskiem w Poleskim Parku Narodowym, nad jeziorem Łukie. Przy wyśmienitych daniach myśliwskich i obfitości dobrego piwa, znów rozgorzały dyskusje i debaty. Najbardziej zagorzałych dyskutantów trzeba było po północy namawiać do powrotu na kwatery, kilka osób zostało nad jeziorem na dłużej. Humorów nie popsowała nawet pogoda, która wyraźnie się rozkręcała: tym razem doczekaliśmy się przymrozku! Tak więc mimo rozstawienia dwóch pułapek świetlnych, przez kilka godzin przyleciały do nich... dwie muchy i jeden chrząszcz. Darowaliśmy im życie.

W niedzielę 23.05. odbyła się wycieczka naukowa po Poleskim Parku Narodowym. W związku z niezbyt dobrą pogodą i nadciągającym poniedziałkiem, wybrała się na nią nieliczna garstka ostatnich wiernych. A warto było! Obejrzelśmy obszar ochrony ścisłej „Jezioro Moszne”, z bardzo interesującymi siedliskami ważek (m.in. *Nehalennia speciosa*). Nasz przewodnik i zarazem

współorganizator konferencji, Andrzej Różycki z pracowni naukowo-badawczej Poleskiego Parku Narodowego, zapoznawał nas z osobliwościami przyrody parku, chroniącego jeden z najcenniejszych obszarów wodno-

torfowiskowych nizinnej części Polski.

Rozstaliśmy się wczesnym popołudniem, obiecując sobie spotkanie na następnym sympozjum.

Protokół z zebrania Sekcji Odonatologicznej PTE w Urszulinie

Paweł BUCZYŃSKI

Minutes of the meeting of the Odonatological Section of the PES in Urszulin. – The meeting was held on May 22, 2004, with 16 people participating in. New governing authorities were chosen and the forms of the activities of the Section were discussed, e.g. „The atlas of distribution of dragonflies (Odonata) in Poland” project as well as other desirable trends in dragonfly research in Poland.

Zebranie odbyło się w Urszulinie podczas konferencji „Badania ważek, chrząszczy i chruścików na obszarach chronionych” – będącej jednocześnie II Krajowym Seminarium Odonatologicznym. Rozpoczęło się dnia 22. maja 2004 r. o godzinie 17.40. Udział wzięli: Rafał Bernard, Paweł Buczyński, Bogusław Daraż, Aleš Dolný, Andrzej Łabędzki, Grzegorz Michoński, Stefan Mielewczyk, Alicja Miszta, Anna Rychła, Tomasz Rutkowski, Juliusz Samoląg, Jakub Szymański, Dawid Tatarkiewicz, Grzegorz Tończyk, Jacek Wendzonka, Andrzej Zawal (w sumie 16 osób).

Spotkanie otworzył przewodniczący sekcji, Stefan Mielewczyk. Przedstawił porządek obrad:

1. sprawy związane z „Atlasem ważek Polski”;
2. sprawy organizacyjne i wybór zarządu sekcji.

Głos na temat „Atlasu ważek Polski” zabrał R. Bernard. Przypomniał, że pierwsze decyzje w jego sprawie podjęto na I Krajowym Seminarium Odonatologicznym w Bromierzyku (rok 1998). Będzie on dotyczył rozmieszczenia wszystkich gatunków na terenie kraju i zawierał też krótkie komentarze o ich wymaganiach ekologicznych. Finalizację projektu planowano na rok 2005. Nie rozpoczęto jeszcze pisania atlasu, jednak wykonano ogromną pracę w zakresie gromadzenia danych. Teraz można myśleć o przygotowywaniu publikacji. Pierwotnie planowany termin jest mało realny, jednak możliwy jest druk w roku 2006. Wcześniej należy wypełnić ostatnią białą plamę w posiadanych danych, którą jest Dolny Śląsk. Z tego obszaru mamy tylko dane historyczne. W 1998 r. ustalono grono 5 autorów, mających największe zbiory i największe doświadczenie. Tworzą je: R. Bernard, P. Buczyński, A. Łabędzki, S. Mielewczyk i G. Tończyk. W międzyczasie dokooptowano doń J. Wendzonkę, który prowadził intensywne badania w wielu regionach kraju. W roku 2005 rozpocznie się obróbka danych. Przeprowadzono już wstępne rozmowy o druku atlasu ze Stanisławem Czachorowskim, redaktorem naczelnym wydawanej przez Polskie Towarzystwo Entomologiczne serii „Polish Entomological Monographs”. Poza względami merytorycznymi umieszczenie pozycji w tej serii sprawiłoby, że sprawy techniczne związane z finansowaniem książki i jej wydaniem przejąłoby Polskie Towarzystwo Entomologiczne.

Przechodząc do drugiego punktu obrad, S. Mielew-

czyk podziękował za zaufanie okazane mu podczas wyborów zarządu sekcji w 1998 r. i oznajmił, że rezygnuje z dalszego pełnienia funkcji jej przewodniczącego. Przeszkadza mu w tym stan zdrowia, ponadto przewodniczącym powinien być ktoś mający lepsze możliwości kontaktu z szerokim gronem osób, m.in. przez Internet. Na swoje miejsce zaproponował P. Buczyńskiego, na miejsce sekretarza – G. Tończyka. Następnie spytał zebranych o ich opinie.

R. Bernard stwierdził, że zgłoszone kandydatury są bardzo dobre. Kandydaci mają szerokie kontakty, są sprawni organizacyjnie i kompetentni.

P. Buczyński i G. Tończyk wyrazili zgodę na kandydowanie.

S. Mielewczyk zaproponował, by nowy zarząd zajął się m.in. rejestrowaniem na bieżąco polskiej literatury odonatologicznej i jej klasyfikacją pod względem: regionu badań, ich tematyki i zakresu. Inaczej trudno będzie uporządkować i ocenić te prace. Jako przykład podał kilka publikacji J. Urbańskiego nt. Ziemi Lubuskiej, które z niewielkimi zmianami lub wręcz bez zmian ukazały się w dwóch różnych wydawnictwach.

P. Buczyński przypomniał historię pracy W. Bazyluka o okolicach Siemienia koło Parczewa, wydrukowanej w 1947 r. i wydobytej z całkowitego zapomnienia dopiero przez S. Mielewczyka pod koniec lat 90-tych XX w.

G. Tończyk zasugerował, że wyniki rejestracji literatury mogą być udostępnione przez Internet.

R. Bernard zaapelował do obecnych o uważne cytowania prac. W publikacjach liczne są pomyłki w datach, nazwach czasopism, a nawet tytułach prac i nazwiskach autorów. Utrudnia to docieranie do tych prac.

S. Mielewczyk przypomniał o wyborze nowego zarządu Sekcji Odonatologicznej. Nie zgłoszono nowych kandydatur i wybrano zarząd w składzie: P. Buczyński – przewodniczący, G. Tończyk – sekretarz (wynik głosowania: 12 głosów za, dwa wstrzymujące). Członkowie nowego zarządu wyrazili ustępującemu zarządowi wdzięczność za jego pracę, a wszystkim obecnym na zebraniu za okazane im zaufanie.

A. Łabędzki zaproponował, by każdy z obecnych na początek gromadzenia rejestru literatury sam przygotował zestawienie własnego dorobku. G. Tończyk poparł go i stwierdził, że takie dane obróbi elektronicznie. Będą one dostępne jako na bieżąco aktualizowana strona WWW. Najkorzystniejsze będzie przysyłanie i gromadzenie prac w formie elektronicznej (np. jako plików *.pdf). Jeśli nie – prosi o kopie na papierze.

S. Mielewczyk zasugerował, by przy okazji rejestracji pracy zaznaczać, czy autorem jest specjalista i czy jest ona wiarygodna.

G. Tończyk odparł, że takie kwestie należy zоста-

ISSN 1733-8239

Odonatrix

Biuletyn Sekcji Odonatologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego
Bulletin of the Odonatological Section of the Polish Entomological Society

---

Rok 1, numer 1 (styczeń 2005)

Polskie Towarzystwo Entomologiczne – Sekcja Odonatologiczna
Zakład Zoologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie